

Εορταστική ακολουθία για τον Τίμιο Πρόδρομο στον Πρόδρομο Καρδίτσας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος, το εσπέρας της Πέμπτης 28 Αυγούστου 2025 και ώρα 7:30΄μ.μ., χοροστάτησε στην ακολουθία του Εσπερινού, επί τη εορτή της αποτομής της τιμίας κεφαλής του Προδρόμου και Βαπτιστού Ιωάννου, στον Ιερό Ναό Τιμίου Προδρόμου της τοπικής Κοινότητας Προδρόμου.

Στο τέλος της ακολουθίας, ο Σεβασμιώτατος απηύθυνε προς το εκκλησίασμα λόγο πνευματικής οικοδομής, αναφερόμενος στο πρόσωπο και στη μαρτυρία του Τιμίου

Προδρόμου:

«Για την Ορθόδοξη Εκκλησία μας η αποψινή και αυριανή ημέρα της Αποτομής της Τιμίας Κεφαλής του Τιμίου Προδρόμου, αδελφοί μου, είναι αιδέσιμος και ιερά. Αιδέσιμος, ευλαβή, σεμνή και σεβαστή από όλους μας αλλά και ιερή ημέρα, γιατί κατά την ημέρα αυτή η Εκκλησία μας αναμνησκει αυτήν την Αποτομή της Τιμίας Κεφαλής του Τιμίου Προδρόμου, αυτού του ξεχωριστού και μοναδικού προσώπου μέσα στην παρουσία του Θεού και στη Θεία Του Οικονομία.

Τον βλέπουμε συνεχώς, παίρνοντας τα βήματά μας μέσα στον Ναό του Θεού, τον Ορθόδοξο Ναό, να στέκεται αριστερά του Σωτήρος, να είναι πάνω στη Δέηση ξανά αριστερά του Τιμίου Σταυρού, μαζί με την Υπεραγία Θεοτόκο· ένα πρόσωπο δηλαδή το οποίο, εάν λίγο σκεφτούμε, όπως και η Παναγία μας, η Μητέρα του Κυρίου, συνέβαλε καθοριστικά για την ένσαρκη Οικονομία του Θεού, για την ενημέρωση, για την φωνή την οποία έκανε για την έλευση του Κυρίου και Θεού και Σωτήρα μας Ιησού Χριστού.

Ο Τίμιος Πρόδρομος, το πτηνόν της ερήμου, η φωνή βοώντος, ο ένσαρκος Άγγελος, αυτός ο μοναδικός και εξαίσιος ιερός άνθρωπος, ο υιός του Ζαχαρίου και

της Ελισάβετ, ο οποίος γεννήθηκε και εκείνος κατ' επαγγελίαν, κατ' ευλογίαν, από την μεγάλη σε ηλικία μητέρα του και τον πατέρα του. Ο πατέρας του, ο Ζαχαρίας, ιερέυς, όντας εις τον Ναό του Σολομώντος, προφήτευσε περί της ελεύσεως του υιού του, του Ιωάννη.

Ένας ξεχωριστός και μοναδικός άνθρωπος, όπως γνωρίζουμε όλοι μας μέσα στη ζωή μας και στην καθημερινότητά μας. Η προσωπικότητά του και το έργο του καθορίζονται πολλές φορές και από τους τίτλους του. Και ο Τίμιος Ιωάννης είχε τρεις τίτλους: ήταν Προφήτης, ήταν Πρόδρομος του Χριστού και ήταν κάτι μοναδικό και ξεχωριστό που δεν το έχει κανείς άλλος από όλους τους Αγίους· ήταν ο Βαπτιστής του Σωτήρος.

Θα προσπαθήσουμε, με αδρές γραμμές, να περπατήσουμε πάνω σε αυτή την πορεία του Ιερού Προδρόμου, προσβλέποντας μόνο σε αυτούς τους τρεις τίτλους οι οποίοι τον ακολουθούν και καθορίζουν την προσωπικότητά Του και τη ζωή Του.

Προφήτης Ιησού Χριστού: Διαβάσαμε στα δύο Παλαιοδιαθηκικά αναγνώσματα, από το βιβλίο του Προφήτου Ησαΐα και από το βιβλίο του Προφήτου Μαλαχίου, δύο συγκεκριμένα κομμάτια όπου αυτοί οι προφύτες, ο ένας τον 8ο π.Χ. αιώνα και ο άλλος τον 7ο π.Χ. αιώνα, μιλούν περί του Τιμίου Προδρόμου. Όλοι οι Προφύτες μίλησαν περί του Ιησού Χριστού, αλλά μέσα στη γραμματεία της Παλαιάς Διαθήκης έχουμε αναφορές και για το ιερό πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας του Κυρίου, αλλά και για το ιερό πρόσωπο του Τιμίου Προδρόμου.

Γράφει λοιπόν ο Προφήτης Ησαΐας: «Παρακαλείτε, παρακαλείτε τον λαό», να τον παρακαλάτε, λέγει, τον λαό του Θεού να μένει προσηλωμένος σε αυτές τις αξίες, σε αυτά τα ιδανικά, σε αυτή την πίστη και τα ήθη που δίνει η παρουσία του Θεού στη ζωή των ανθρώπων. Γιατί «φωνή βοώντος εν τη ερήμω· ετοιμάσατε την οδόν του Κυρίου». Ομιλούσε περί του Προδρόμου, ο οποίος ήταν στην έρημο του Ιορδάνου και με το κήρυγμά του προετοίμαζε τους λαούς για την έλευση του Σωτήρος μας Ιησού Χριστού.

Ο Προφήτης Μαλαχίας, όπως ο ίδιος ο Χριστός το αναφέρει στο Κατά Ιωάννην

Ευαγγέλιο και το καταγράφει ο Ευαγγελιστής Ιωάννης: «ΐδού, ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου». Ο ἄγγελός μου, λέγει, ο ἄνθρωπός μου, θα προετοιμάσει την ἔλευση του Σωτήρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Και ἄλλες πολλές αναφορές ἔχουμε ἀπὸ προφῆτες της Παλαιᾶς Διαθήκης στο πρόσωπο του Τιμίου Προδρόμου.

Αὐτὸ το οποίο πρέπει να μείνει ζωντανὸ στη μνήμη μας εἶναι ὅτι αὐτὸς ὁ ἱερός Προφήτης στέκεται στη μέση της Καινῆς και της Παλαιᾶς Διαθήκης. Στο πρόσωπό του, μαζί βέβαια με το πρόσωπο του Ἰησοῦ Χριστοῦ, εκπληρώνονται οἱ προφητείες της Παλαιᾶς Διαθήκης. Ο Τίμιος Πρόδρομος, ὡς ὁ τελευταῖος Προφήτης, διότι γεννήθηκε ἕξι μήνες πρὶν ἀπὸ τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, ἐνώνει την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη στο ἱερό του πρόσωπο. Ολοκληρώνεται ἔτσι ἡ προφητική παρουσία περὶ της Ελεύσεως του Ἰησοῦ Χριστοῦ μέσα στην Εκκλησία, στην Θεολογία και στην ἐμπειρία των Αγίων, των Προφητῶν και των Δικαίων της Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀλλὰ και των Αγίων της Καινῆς Διαθήκης.

Παράλληλα, ἐκτὸς ἀπὸ Προφήτης εἶναι και Πρόδρομος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρόδρομος σημαίνει ἀνοίγει τὸν δρόμο. «ΐδού», λέγει, «ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου κεῖται». Το τσαπί εἶναι στη ρίζα του δέντρου για να σκάψει και να καθαρῖσει τὰ ζιζάνια· να ετοιμάσει δρόμους καθαρούς ὅπου υπάρχουν ἐμπόδια, ὥστε να μπορέσει να περάσει ὁ Λυτρωτής του κόσμου, Ἰησοῦς Χριστός.

Και βέβαια καταλαβαίνετε ὅτι αὐτὸ ὁ Προφήτης το λέγει ὄχι με την πραγματική ἐννοια, ἀλλὰ με την πνευματική: να σκάψουμε την καρδιά μας, να την καθαρῖσουμε ἀπὸ τὰ ζιζάνια της πτώσεως και της αμαρτίας και να την κάνουμε λεία, ευθεία και καθαρή, ὥστε να μπορεῖ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός να μπει και να σκηνώσει μέσα στις καρδιές μας. Πρόδρομος του Σωτήρος· αὐτὸς ὁ οποίος ἀνοίγει τὸν δρόμο, ὁ λύχνος του φωτός, τὸ λυχνάρι που προπορεύεται για να ἐρθεῖ τὸ φως του Χριστοῦ στον κόσμο.

Αὐτή εἶναι ἡ παρουσία του Τιμίου Προδρόμου. Προδρομική παρουσία ἔχουμε· ἀνοίγει τὸς ουρανοὺς και τις καρδιές των ἀνθρώπων, ὥστε ὁ ουρανός να κατέβει στη γη και οἱ καρδιές των ἀνθρώπων να γίνουν ουράνιες και ἐνθεες με την παρουσία του ἐνανθρωπήσαντος Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Και παράλληλα, έχει και το μοναδικό γνώρισμα της προσωπικότητάς του: είναι ο Βαπτιστής του Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού. Αξιώθηκε να ακουμπήσει την κεφαλή του Σωτήρος μέσα στον Ιορδάνη ποταμό για να του ρίξει νερό. Και αυτό το χέρι, ξέρετε, του Τιμίου Προδρόμου παραμένει άφθαρτο, αλώβητο. Και ξέρετε πού φυλάσσεται; Φυλάσσεται στην Κωνσταντινούπολη, μέσα στο μεγαλύτερο και κεντρικότερο μουσείο μουσουλμανικό, στο Τοπ Καπί.

Εκεί φυλάσσεται ολόκληρο, άφθαρτο, το χέρι του Τιμίου Προδρόμου που το πήραν οι μουσουλμάνοι μετά από τις καταλήψεις τις οποίες έκαναν στους Ορθόδοξους ναούς. Και υπάρχει εκεί, μέσα σε έναν καθαρά αλλόθρησκο και αλλογενή τόπο, για να κηρύττει την παρουσία και τη δύναμη του Θεού και την πίστη των Ορθοδόξων Χριστιανών· να το βλέπουμε εμείς και να δοξάζουμε τον Θεό όπου υπάρχει, αλλά και να λυπούμαστε γιατί δεν το έχουμε εμείς να το προσκυνούμε και να το αспаζόμαστε περιχαρώς.

Ο Βαπτιστής του προ του τιμίου μας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, ο Τίμιος Πρόδρομος, αξιώθηκε αυτής της χαράς και αυτής της τιμής, εξαιτίας της ζωής του. Γιατί ήταν ένας ασκητής, ένα πτηνό της ερήμου, όπως πολλές φορές τον

βλέπουμε να εικονογραφείται και να ιστορείται στα ιερά εικονίσματα. Άλλες φορές με φτερά, για να μας δείξει την αγγελική του κατάσταση· γιατί ως άγγελος βίωνε μέσα στην έρημο του Ιορδάνου ποταμού, για να μας δείξει τη θεϊκή σχέση που είχε με τον Κύριο της δόξης· να μας υποδείξει την άσκηση και την αρετή που πρέπει να έχουμε κι εμείς στη ζωή μας, μιμούμενοι τον Τίμιο Πρόδρομο.

Και τώρα ερχόμαστε εν συντομία στο καθαυτό γεγονός της Αποτομής της Τιμίας του Κεφαλής. Εάν σκεφτούμε καλά, θα δούμε ότι ένας πορνικός χορός έδωσε τη δυνατότητα να κοπεί το κεφάλι του Τιμίου Προδρόμου, του μεγαλύτερου ασκητού της πίστεώς μας· του μεγαλύτερου ανδρός, διότι είπε ο Κύριός μας ότι δεν γεννήθηκε από γυναίκα μεγαλύτερος άνθρωπος από τον Τίμιο Πρόδρομο.

Και αυτός λοιπόν έπεσε μετά από τον πορνικό χορό μιας κόρης ασέμνου, για να ικανοποιήσει τις ηδονικές επιθυμίες του αναισχύντου Ηρώδου. Βλέπετε λοιπόν πώς ο Άγιος του Θεού οδηγείται στον θάνατο· και πολύ ωραία μας το καταγράφει το τρίτο Παλαιοδιαθηκικό Ανάγνωσμα που διαβάσαμε: «Έθεωρήθη άτιμος καὶ ἐν ἀτιμίᾳ».

Ήταν σε τιμή και σε δόξα ο Ηρώδης και ήταν άτιμος ο Τίμιος Πρόδρομος· όμως, μέσα στη ζωή της παρουσίας του Θεού και της Εκκλησίας του Χριστού, εκείνος αγάλλεται. Και, είπα στην αρχή ότι ο θάνατός του και η Αποτομή της Τιμίας του Κεφαλής του είναι αιδέσιμος και ιερά. Γιατί με τον μαρτυρικό του θάνατο, επισφράγισε τον ασκητικό του βίο, επισφράγισε τη διδασκαλία του για τον Κύριό μας Ιησού Χριστό· επιβεβαίωσε και επισφράγισε τη δική του προσωπική ζωή και μαρτυρία ως Προφήτου και Προδρόμου του Ιησού Χριστού, στη ζωή και στην εμπειρία της Εκκλησίας.

Αυτόν λοιπόν τον Τίμιο Πρόδρομο, ο οποίος δεν σκέφτηκε ποτέ, όταν οι άρχοντες των Ιουδαίων και οι λαοί συνέρρεαν στον Ιορδάνη ποταμό για να βαπτισθούν και να λάβουν βάπτισμα μετανοίας, δεν σκέφτηκε ποτέ να οικειοποιηθεί καμία δόξα· αλλά τι έλεγε; Έλεγε ότι «ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν».

Αυτός που έρχεται πίσω από εμένα είναι πριν από εμένα· ο Κύριός μας, ο Δημιουργός του κόσμου και είναι πρώτος από εμένα. Και έλεγε: «Οὐκ εἰμὶ ἄξιος κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ», εγώ σε Αυτόν δεν είμαι άξιος να σκύψω και να λύσω ούτε τα λουριά από τα σανδάλια Του. Δέστε ταπείνωση· δέστε γνώση και εμπειρία θεοειδούς ζωής, την οποία είχε πλήρη μέσα στην καρδιά του ο Τίμιος Πρόδρομος, γιατί ήταν φωτισμένος από τη Χάρη του Παναγίου Πνεύματος.

Και μη λησμονούμε ότι στον Ιορδάνη ποταμό ήταν ο πρώτος άνθρωπος ο οποίος

αξιώθηκε να δει Θεοπτία της Αγίας Τριάδος κατά την ώρα της Βαπτίσεως· είδε τον σαρκωμένο Λόγο του Θεού μέσα στον Ιορδάνη ποταμό, το Πνεύμα εν είδει Περιστεράς να κατέρχεται επί της κεφαλής Του, για να μας δείξει την καταλλαγή μεταξύ Θεού και κόσμου· και τη φωνή του Ουρανίου Πατρός να επιμαρτυρεί: «Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ Ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα». Και ένα πολύ σπουδαίο γεγονός: ο Τίμιος Πρόδρομος, εν Αγίῳ Πνεύματι, αδελφοί μου, έδειξε στους ανθρώπους και σε όλους εμάς και μας εγνώρισε τον Υιόν του Θεού· όταν τον έβλεπε απέναντι από τα ρείθρα του Ιορδάνου να έρχεται, εν Αγίῳ Πνεύματι φωτιστής γιατί δεν Τον γνώριζε, Τον φανέρωσε, σήκωσε το χέρι και είπε: «Ἴδου ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου».

Έρχεται αυτός, λέγει, ο οποίος, σαν ένα αδύναμο αρνάκι, θα ῥθει και θα αναλάβει την αμαρτία του κόσμου και θα οδηγηθεί στο εκούσιο πάθος και στον Σταυρικό θάνατο για να ξεπλύνει τις αμαρτίες των ανθρώπων.

Πρόδρομος και προφήτης, ακόμη μέσα από την κοιλία της μητρός του, όταν η Παναγία, έγκυος τριών μηνών, επήγε να επισκεφθεί την εξαδέλφη της, την Ελισάβετ, μητέρα του Τιμίου Προδρόμου, εκεί λοιπόν εν Αγίῳ Πνεύματι εσκύρτησε λέγει το βρέφος μέσα στην Ελισάβετ, έξι μηνών, ο Πρόδρομος, και η Ελισάβετ ανεφώνησε φωνή μεγάλη και είπε: «Ευλογημένης εἶ γυναίξί, και ευλογημένος ο καρπός της κοιλίας σου», προείδε δηλαδή την Έλευση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, του ενανθρωπήσαντος Θεού, ο οποίος ήταν ήδη μέσα στην κοιλία της Παναγίας και εσαρκώνετο για να έρθει ανάμεσά μας.

Όλη αυτή η εμπειρία και η παρουσία του Τιμίου Προδρόμου μέσα στη ζωή της εποχής εκείνης των ανθρώπων, αλλά και της Εκκλησίας διαχρονικά, του δίνει την δυνατότητα να απευθύνεται στον Ηρώδη και στον Ηρώδη της κάθε εποχής και να του λέγει: «Οὐκ ἔξεστί σοι», δεν σου πρέπει, δεν σου αξίζει, δεν σου ανήκει η γυναίκα του αδελφού σου, η μοιχεία δηλαδή. Δεν σου πρέπει, δεν σου ανήκει και δεν σου αξίζει να κάνεις παράφθαρση της ζωής και της αξιοπρέπειας και της προσωπικότητας της ανθρωπίνης. Δεν σου πρέπει και δεν σου αξίζει να νομοθετείς ανήθικους νόμους. Δεν σου πρέπει και δεν σου αξίζει να προσπαθείς να αλλάξεις την καθεστική τάξη της ζωής των ανθρώπων και να δημιουργείς έκλυτα ήθη στη ζωή και στην καθημερινότητα.

Μόνον αυτός θα μπορούσε, με αυτή τη στεντορεία φωνή, να ελέγξει όπως ελέγχει κάθε έναν από εμάς. Όταν πάμε εκεί, στο ιερό του εικόνισμα και στα ιερά του λείψανα, και όταν προσβλέπουμε στον βαπτιστή του Σωτήρος, στο πτηνό της ερήμου, στον Τίμιο Πρόδρομο, στον αιδέσιμο και ιερό αυτό άνθρωπο, άραγε τι μπορούμε να αναλογιστούμε εμείς για όλα αυτά που κάνουμε καθημερινά;

Και το πρώτο που μπορεί να μας υπενθυμίζει ως βαπτιστής του Σωτήρος είναι το βάπτισμά μας, το οποίο πήραμε μέσα στην Εκκλησία και μέσα στην κολυμβήθρα, στη μήτρα της Εκκλησίας, και αναγεννηθήκαμε εν Αγίω Πνεύματι και βαπτιστήκαμε εις στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, και αναγεννηθήκαμε εξ ύδατος και Πνεύματος Αγίου. Τι άραγε θα μπορούσαμε εμείς να αντίπουμε σε αυτήν την προσωπικότητα, σε αυτό το μεγαλείο;

Γι' αυτό και εδώ, στο Δοξαστικό των Αποστίχων που ψάλαμε προ ολίγου, όσον κι αν φαίνεται ατιμωτικός και παράνομος ο θάνατός του, είναι ένας θάνατος ένδοξος, διότι επισφράγισε τη ζωή του, την ομολογία του, την προφητεία του, τη διδασκαλία του, την Προδρομική του παρουσία με το μαρτυρικό του θάνατο.

Γιατί; Για να γίνει και Πρόδρομος εις τους «Ἐν ἀδείᾳ Θεῷ φανερωθέντας», όπως θα ακούσουμε σε λίγο από το απολυτίκιό του. Γιατί έπρεπε να τρέξει και σε εκείνους που ήταν στα καταχθόνια του Άδου. Πρόδρομος και εκεί πάλι. Προφήτης και Πρόδρομος. Και να τους πει: «Χαίρεστε και αγάλλεστε. Σαρκώθηκε ο Χριστός, ο οποίος θα σας απελευθερώσει».

Αυτήν λοιπόν την ιερή προσωπικότητα εορτάζουμε, αδελφοί μου, απόψε και αύριο, με την αιδέσιμο και ιερά Αποτομή της Τιμίας του Κεφαλής. Να έρχεται μέσα μας, να μας ελέγχει, γιατί μπορεί να μας ελέγχει για να αναγεννηιόμαστε εν πνεύματι και αληθεία μέσα στην Εκκλησία. Και το εύχομαι αυτό σε όλους και σε όλες σας. Χρόνια πολλά και ευλογημένα».

